

--- Geringde vogels in Groningen ---

Aflevering 9

Dit is de negende aflevering met interessante waarnemingen van geringde vogels in Groningen.

Veel informatie over kleurringen is op het internet te vinden. Dirk Raes houdt een zeer uitgebreide en actuele homepage bij met veel informatie over allerlei kleurringprojecten. Kortgeleden heeft deze site een nieuwe plek op het internet gekregen.

De naam is nu: www.cr-birding.be

Knobbelzwaan *Cygnus olor*

[HELGOLAND 115510; tevens voorzien van een gele halsband met code AY23] Geringd als nestjong (mannetje) op 17 augustus 1998 bij het Hatzumerfehn bij Jemgum (53°16'N / 07°18'E), langs de Eems in Duitsland. In augustus 1999 werd de vogel hier opnieuw gevangen en van de gele halsband voorzien. De zwaan werd er in oktober nog gezien, maar dook in november 1999 in Oost-Groningen op waar hij tot eind januari in de Carel Coenraadpolder, de Johannes Kerkhovenpolder, de Reiderwolderpolder en bij Meerland werd gezien. Vervolgens zat de zwaan bijna twee maanden (tussen begin februari en eind maart 2000) in een groep van 14-25 Knobbelzwanen aan de Sebo Ennemaweg bij Midwolda. Tussen april en eind juni zat de vogel weer in de Carel Coenraadpolder. In juli werd de vogel in de Pütten Heinitzpolder in het Duitse deel van de Dollard gezien, waarna hij in november 2000 en maart 2001 weer in de Carel Coenraadpolder zat. De waarnemingen in Groningen werden gedaan door S. Boonstra, André Boven, Leon Luijten, Jeroen Nienhuis, Anneke Nieuwenhuijs, Ko Veldkamp en P. Volten.

In Groningen worden regelmatig Knobbelzwanen met gele halsbanden gezien. Het zijn meestal lokale vogels die door de Zwanenwerkgroep van Avifauna Groningen zijn geringd. In de Duitse grensstreek wordt door het biologisch station Haseniederung in Rieste eveneens onderzoek uitgevoerd aan Knobbelzwanen. Bovenstaande vogel is een voorbeeld van een jonge Knobbelzwaan uit dit Duitse project die al op vele plekken in Oost-Groningen is gezien.

Eider *Somateria mollissima*

[ARNHEM 7.030.282] Geringd op 15 mei 1974 op het Posthuiswad bij Vlieland als na 2e kalenderjaar vrouwtje met jongen door Kees Swennen. Op 29 mei 1999 vond Ko Veldkamp op het strandje bij Hoogwatum de volkomen verteerde resten van deze vogel. Er restte nog slechts een enkel botje met de ring, zodat de vogel zeker al enkele maanden dood was.

Deze Eider is in 1972 of eerder geboren en in de winter van 1998/99 doodgegaan. Dit betekent dat de vogel minimaal 26½ jaar oud werd. Voor een Eider is dit een respectabele leeftijd.

Groenpootruiter *Tringa nebularia*

[ARNHEM 1358046] Geringd op 22 augustus 1998 bij Lucaswolde als na 1e kalenderjaar door Arend Veenstra. Binnen een maand (12 september 1998) werd de vogel al teruggemeld nabij St. Malo (48°34'N / 01°58'E) in West-Frankrijk. De vogel was dood en werd gemeld in de categorie 'bemachtigd, waarschijnlijk geschoten'. In Frankrijk is de plezierjacht op Groenpootruiters namelijk nog steeds toegestaan. Groenpootruiters worden slechts zelden in Groningen geringd. Terugmeldingen zijn er niet of nauwelijks en dan is een dergelijke terugmelding natuurlijk een triest geval.

Stormmeeuw *Larus canus*

[COPENHAGEN 5003247] Geringd als nestjong op 25 juni 1970 te Amager bij Kopenhagen, Sjælland in Denemarken (55°38'N / 12°34'E). Op 18 oktober 2000 zag Dereck Hiemstra de vogel bij de Hoornse Plas, waar hij de ring met een telescoop kon aflezen. Vervolgens zag hij de vogel ook op 24 oktober en 30 november en op 25 februari 2001. Deze Stormmeeuw werd al eerder in de stad Groningen gezien: in december 1988, februari 1989, augustus 1995 en juli 1996. Toen zat de vogel steeds bij de Korrebrug (zie eerdere afleveringen van deze rubriek).

De vogel is ondertussen al meer dan 30 jaar en acht maanden oud en is de op één na oudste Stormmeeuw in de database van de Nederlandse Ringcentrale.

IJsvogel *Alcedo atthis*

[HIDDENSEE SA 12238] Geringd op 15 juli 2000 als nestjong bij Gross Thurow (ten zuidoosten van Lübeck) in Duitsland (53°41'N / 10°56'E). Er zaten zes levende jongen in het nest. Op 6 oktober 2000 vloog de vogel zich dood tegen een raam bij Nooitgedacht (ten noorden van Spijk). De afstand tussen Gross Thurow en Nooitgedacht bedraagt 270 km. De melding kwam binnen via Ko Veldkamp.

De afgelopen herfst en winter zijn er op verschillende plekken in Groningen IJsvogels gezien. Dit zijn deels lokale broedvogels, maar ook trekvogels uit meer oostelijk gelegen broedgebieden. Soms vliegen IJsvogels tegen ramen als die niet goed gemarkeerd zijn, iets wat deze vogel helaas ook is overkomen.

Ik blijf me aanbevelen houden voor meer informatie over geringde vogels in Groningen. Waarnemingen van vondsten van dode geringde vogels en aflezingen van vogels met (metalen) pootringen, halsbanden e.d. zijn welkom. Informatie kan worden opgestuurd naar:

Klaas van Dijk
Vermeerstraat 48
9718 SN Groningen
050-3182924

